

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПІДСТАВИ ЗЛУКИ МАЙНЕРСЬКОЇ ЮНІІ З АМЕРИКАНСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ ПРАЦІ

ВАШИНГТОН. — Голова майнерської юнії Джон Л. Луїс і інші урядовці, що є з ним, запропонували умовини злуки з Американською Федерацією Праці на конференції з спеціальним комітетом, делегованим федерацією. Луїс каже, що Злучені Майнерські Робітники у числі 500,000 готові вернутися до федерації підстави теперішнього стану. Колиб виринули які спірні питання про старшинство чи право розказу, то це можна буде налагодити вже після приступлення майнерів до федерації.

Наради тривали дві й пів години при замкнених дверях. Перебігу наради не оголошено. Деніел Товби, предсідник спеціального комітету, пригадав, що угода має ще прийти під наради повного комітету в наступний місяць у Шікагу.

НЬУТОН ОСТЕРІГАЄ, ЩО МАЙНИ МОЖУТЬ ПЕРЕЙТИ НА ВЛАСНІСТЬ ДЕРЖАВИ.

ВАШИНГТОН. — Карло Е. Ньютон, федеральний заступник адміністратора копалень угля, проголосив вперше від свого назначення в уряді остерогу на адресу власників копалень угля. Він сказав, що власники мусять самі вміти налагодити відносини з робітниками, коли хочуть затримати майни далше в своїх руках. Коли вони до цього неспосібні, тоді уряд перейме копальні са свою власність, як це сталося в Англії.

Ньютон був на конгресі копальняної індустрії в Синсинаті. Там деякі власники заявили готовість передати копальні державі негайно. Однак Ньютон каже, що держава не радо це зробить і воліє, щоб власники далше вели підприємства.

АРМІЯ ВІДПУСКАЄ ФАХОВИХ РОБІТНИКІВ НА РОБОТУ.

ВАШИНГТОН. — Управа армії згодилася відпустити 4,500 вояків, фахових робітників в копальнях цинку й міді, щоб вони вернулися назад до праці в копальнях. Управа армії каже, що згаданих металів дуже потрібно до дальшого ведення війни, а їх продукція значно зменшилася ізза нестачі робітників у майнах. Тому, що нема звідки дістати фахових копальників, треба було їх дістати з армії.

БРИТАЙСЬКОГО ГРОМАДЯНИНА ОБЖАЛОВУЮТЬ У ЗАТЯХ ДЛЯ ДЕРЖАВ ОСІ.

ВАШИНГТОН. — В Монтерей, Каліфорнія, придержали агенти Федерального Бюра Інвестиції британського громадянина Гаролда Еборі і поставили його під суд за те, що він перепродавав платину для держав Осі. Це подав до прилюдного відома І. Едгар Гувер, голова Бюра Інвестиції. Гувер каже, що платина є дуже важна для ведення війни. Арештованому закидають, що він є головою конспіративного кружка торговців платиною. Вони викуплюють платину від американців, посилають її до Південної Америки, а там її дістають агенти держав Осі. Еборі признався, що він уживав власного телеграфічного кодексу та виминав американську федеральну цензуру.

ЗВІДОМЛЮЮТЬ ПРО СМЕРТЬ УКРАЇНСЬКОГО КОМУНІСТА В КАНАДІ.

ГРІНСБАЙ (Онтеріо, Канада). — Канадійська Пресова Агенція звідоляє, що тут помер український комуніст Матвій Попович у 53 році життя. Він був уродженцем Західної України, до Америки прибув в 1909 році. Разом із жінкою став співати в Метрополитен Опері в Нью Йорку, а після одного року перенісся до Вінніпегу, у Канаді. Там став провідником радикального робітничого руху і заснував між іншим Українську Фармерську Робітничу Святу. З вибухом війни його інтернували, бо його організацію уряд закрив. Ізза недуги його випустили з табору інтернованих і він помер у своїм домі.

ПРОДУКЦІЯ ГУМИ В БРАЗИЛІЇ ЗРОСТАЄ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Бразилійські підприємці продукції гуми звідоляють, що вони випродукували в 1943 р. 35,000 тон гуми. Це є на 100 відсотків більше ніж у попередньому році. Вони надіються досягнути продукцію 50,000 тон в наступному році, коли здійсниться розпочаті праці в околиці Амазонки та Сао Павлю.

ІКЕС ОБЖАЛОВУЄ БІЗНЕСМЕНІВ В НЕДОСТАЧІ ПРОДУКЦІЇ.

НЬУ ЙОРК. — Не прихильники Нового Розподілу ані ті, що становлять „Трост Мозку“ є відповідальні за нестачі у военній продукції, а радше бізнесмени, що хочуть платити „долар на рік“ винуваті в тому. Таке проголосив секретар внутрішніх справ Гаролд Л. Ікес на конференції Клубу Екзекутивних Урядовців Продажі.

Радить Покликати до Війни 2,000,000 Бюрових Робітників

НЬУ ЙОРК. — Фред Кент, президент Ради університету Нью Йорк, розробив план реформи для федеральних бюр, які тепер дають працю для 3,000,000 умових працівників. Він цієї думки, що з цього числа можна взяти до армії, флоту, моринарки, промислу та хліборобства 2,000,000 людей, а решту лишити при роботі, там де вони є.

Кент є головою Комітету Післявоенних Планів з рамени промисловців та купців. Його пропозиції зводяться до таких точок: 1. розв'язати різні федеральні агітаційні агенції, що zatrudнюють тисячі людей; 2. змінити закон Вагнера а на його місце дати ліпший робітничий закон, що був би приємливий і для робітників і для публіки; 3. змінити податкову систему. У той спосіб зарадиться нестачі робітників у военній продукції, а зменшиться не потрібні кошти утримання людей по різних бюрах — думає Кент.

МАЄ ПЛАН ВИРАТУВАТИ ВСІХ ЖИДІВ ЗПІД ГІТЛЕРА

НЬУ ЙОРК. — На конференції організації, що займаються виратуванням жидів із теперішнього положення, виголосували промови різні бесідники. Конференція відбулася в готелю Каподор. На ній був прийвий і американський віцеадмірал (пенсіонований) Йетс Стерлінг. Він подав план створення спільної міжнародної агенції, яку признали Зединені Держави (Аліанти). Ця агенція увійшла б у переговори з Гітлером, щоб він випустив 4,000,000 жидів, які живуть у території ним занятій. Це була б більша половина європейських жидів, яких нараховують на 7,000,000 душ. Ті жиди, що їх вилубуствив би Гітлер, перейшли б до Палестини та до інших країв. У цей спосіб можна б вратувати всіх досі живучих жидів від загибелі, твердить Стерлінг.

Конференція Гітлера й Мусоліні в Північній Італії

БЕРН. — Підчас коли Аліанти бомбардували Рим, італійський диктатор Мусоліні відбував конференції з Гітлером „в одному місті в північній Італії“, здається в Вероні. Конференція, за звітанням учасників, мала на цілі „зробити безпосередній контакт для широкого обговорення теперішньої військової ситуації“.

Предмети нарад обговорено перед стрічою диктаторів на конференціях представників збройних сил Німеччини й Італії, між котрими були: з італійського боку: начальник генерального штабу, командант Сицилії й Сардинії, начальник морського штабу й начальник повітря; з німецького: маршал Герінг, маршал Кайтел і визначний представник флоту.

НІМЦІ ГРОЗЯТЬ ЗА РИМ БОМБАРДУВАННЯМ НЬУ ЙОРКУ Й ВАШИНГТОНУ

Берлінське радіо наведено слова речника німецького міністерства заграничних справ, що „якщо ворог буде надаро відкидатися до совісті світу або людяності, коли його культурні пам'ятки або встанови будуть бомбардовані в Вашингтоні, Нью Йорку або Лондоні“.

Мовляв, день пімсти прийде, коли чаша ненависти виповниться вщерть.

Німецьке радіо заявило, що папа Пій для протесту проти рейду на Рим переніс свою резиденцію з Ватикану до Риму, аби зазначити тим, що він не тільки папа, але й єпископ Риму.

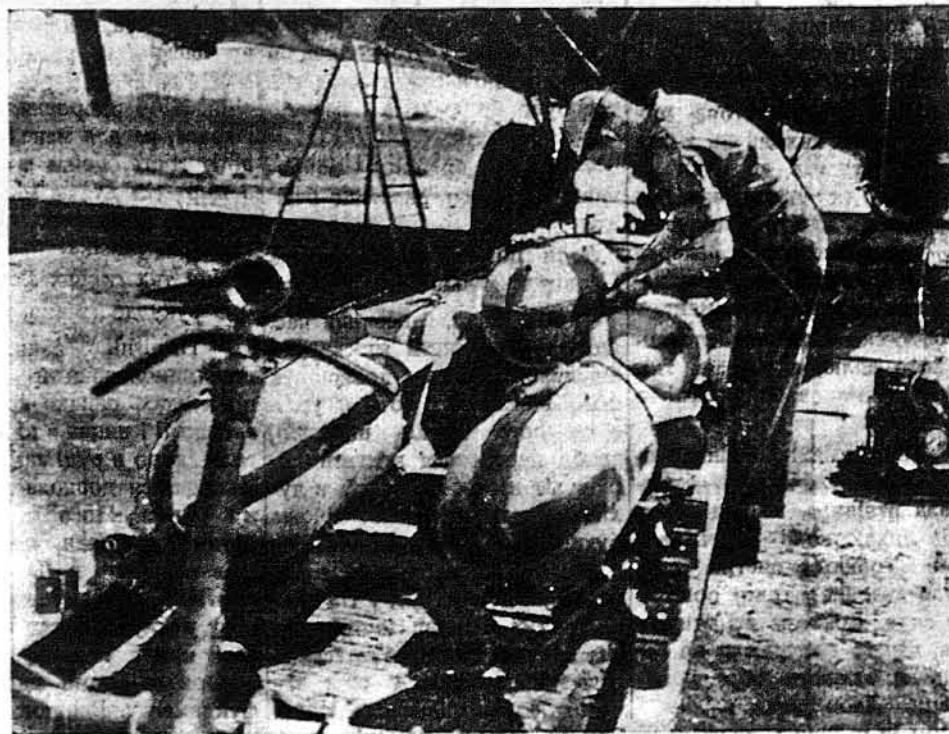
АМЕРИКАНСЬКИЙ ЄПІСКОП ОСУДЖУЄ РЕЙД НА РИМ

ДІТРОЙТ. — Едвард Муні, архієпископ Дітройту, заявив публічно свій жаль вприводу бомбардування Риму. Каже він у своїй заяві, що „ніхто не буде брати серйозно крокоділячих слів фашистської пропаганди. Якби фашистський уряд хотів шире захоронити релігійні й культурні пам'ятки в Римі, він міг це зробити заявивши Рим відкритим містом і строго придержуючися цієї важи. Він признає, що Аліанти поробили широку пересторогу для захорони пам'яток. Всеж таки він осуджує бомбардування Риму, бо по всьому місті розкинені різні агенції Ватикану. Бомбардування культурних і релігійних пам'яток є ударом по моральних цінностях, без захорони яких виграна в нійні не вартує жертв. Зате Луїс Кусера, католицький єпископ у Линколіні, Небраска, виступив з обороною рейду як військової konieczности.

Поза границями Америки проти рейду виступив архієпископ МекКвейд, столиці Ірландії, Дублин. Католицькі газети Португалії розглядають рейд на Рим з чисто військового становища.

ЛОРД ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЬШЕ ФАКТІВ ПРО РЕЙД

ЛОНДОН. — У палаці лордів британського парламенту поставив вайкавнт Фінц Алан домагання до уряду подати більше даних, передусім, чи рейд був konieczний і чи рейд зробив яку шкоду невійськовим об'єктам. Вайкавнт Фінц Алан є головним католицьким дворянином, і його інтерпеляція буде певно мати значіння для становища, яке займають католики Англії до бомбардування Риму. У своїй промові Алан перечисляв різні встанови, які мають своє приміщення поза Ватиканом, у самому Римі, і сказав, що католики журяться, що сталося з тими встановами.

ДЕРЖАВАМ ОСІ В БІК. — Ці важкі бомби приготувляють для привязання під великий бомбовик. Незадовго потім аериканська літаюча фортеця понесе їх з Англії куди-сь аби наробити клопоту тим, що їх побаламутив Гітлер.

КОЛО КАТАНІЇ ЙДЕ НАЙЗАВЗЯТІША БИТВА СИЦИЛІЙСЬКОЇ КАМПАНІЇ

ГОЛОВНА АЛІАНТСЬКА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Найбільша досі битва сицилійської кампанії розіграється тепер на полудне від порту Катанії. Обороняють її німецькі війська, а головний її тятар поносить британська восьма армія.

Тимчасом американська сема армія, що стоїть у центрі на лівім крилі аліантських військ, поступає скорими наступами на Санту Катеріну, що лежить 12 миль від Енни, осередку комунікацій острова. Тут американці стрічаються з деяким опором з боку італійських військ. Під ударами американських військ італійські відділи скоро розкладаються. Італійські вояки бунтуються проти своїх німецьких офіцерів і часто, діставши приказ до наступу, замість наступати, розстрілюють зненавиджених „тедескі“ (німців).

Боротьба за Катанію є незвичайно завзята. Помагають у тій битві сухоземним військам кораблі з моря, острілюючи дороги, що ведуть до Катанії з півночі. Завзяті бої йдуть теж коло Енни, де канадійці б'ються з п'ятою німецькою дивізією.

Аліантські летунки проявляють небувало живу акцію на всіх відтинках сицилійського фронту.

АМЕРИКАНЦІ БОМБАРДУВАЛИ ЯПОНСЬКУ БАЗУ НА ОСТРОВІ ПАРАМУШІРУ.

ВАШИНГТОН. — Департамент флоту подав до відома, що в вівторок рано американські важкі бомбовики бомбардували сильну японську морську й летунську базу на північній кінці острова Парамушіру, що лежить у північній кінці групи Курілі коло Камчатки. Це було перше бомбардування цієї важної бази, котра лежить на краю японських домашніх вод і вважається Перл Гарбором Японії.

Бомби счинили кілька пожегорів і пошледи кілька кораблів у проливні Парамушіру.

ЗАТОПЛЕНО З ЯПОНСЬКИ КОРАБЛІ КОЛО СОЛОМОНСЬКИХ ОСТРОВІВ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНЬОМУ ТИХОМУ ОКЕАНІ. — Генерал МекАртур видав комунікат, що аліантські бомбовики вибралися на рейди понад залив Вела між островами Коломбангара й островами Вела Лавела й затопили там один японський кружляк і два нищителі та віддай затопили третій нищитель. Четвертий нищитель був ушкоджений.

АДМІРАЛ ПЕРЕДБАЧАЄ ДОВГУ ВІЙНУ НА ПАЦИФІКУ.

ВАШИНГТОН. — Віцеадмірал Фредерик Горн, заступник начальника морських операцій, заявив публічно, що флоту приготовляється на довгу війну проти Японії. Вона принускає, що ця війна потриває принаймні до 1949. року.

У цій заяві, поданій на пресовій конференції, на котрій Горн заступав секретаря Накса, віцеадмірал критикував загальну опінію, що нібито війну можна виграти в постіх. Він вказував на великі простори, які американські сили мають перейти на Пацифіку. Він висказував жаль, що американці піддаються в своїх думках почуванням.

Запитаний про погляди Горна, секретар флоту Накса заявив, що він з ними погоджується.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ДАЛІ НАСТУПАЄ.

ЛОНДОН. — Червона армія розбила північний ріг виступу коло Орела й забрала від німців Мценск, важний бастион в їх лінії, та почала два скоординовані наступи на полудне, почерез ріку Донець і ріку Мюс.

В додатку до цих перемог, яких рівних вона не мала ще від часу зимової офензиви, червона армія відбила німців на білгородському секторі на полудне від Орела на шість і сім миль, встелюючи дорогу тисячами трупів німецьких вояків і розбитими повзми, літаками й гарматами.

Німецький комунікат описує бої на російському фронті як незвичайно завзяті. Він каже, що німці держать лінії, але кольосальними коштами. Цим німці признають, що вони найшлися в дефензиві. Німецька команда робить висновок, що російські команданти хочуть добитися цього літа вирішення війни в Росії, або заохотити аліантські війська на Сицилії.

ВИСЛІДИ РЕЙДУ НА РИМ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Аліантські команданти оглянули фотографії з висліду бомбардування Риму й заявили своє велике вдоволення з того бомбардування, переконавшись, що жертвою бомб упали передовсім военні об'єкти; найбільше потерпіла від бомб залізнична сітка Риму. Вони теж вдоволені з того, що шкоди для історичних пам'яток були справді мінімальні.

Команда відкриває теж, що рейд коштував Аліантів п'ять літаків. Всі втрачені літаки належали до відділу генерала Дулитла.

“СВОБОДА” (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

Table with subscription rates: PEREDPLATA (single copies), SUBSCRIPTION RATES (monthly, quarterly, yearly), and Foreign and Jersey City Rates.

Бомбардування Риму

Властиво крик і рейвах, що його підняли фашисти й нацисти сприводу альянтського рейду на Рим, не повинен бути для нікого несподіванкою.

Замітні ці протести всеж таки під різними зглядами. Пролівають тепер сльози за втрачені релігійні пам'ятки речники того самого нацистичного уряду, котрий за все своє існування підривав релігійні встанови, який забирав маєтки церков, а духовникам робив найчорніші закиди.

Якраз Аліанти, приготувавши рейд на Рим, поробили прерізні міри обережності, аби ошадити пам'ятки християнські й до-християнські, яких повно в Римі.

Бомбардування Риму є пригладкою світови, що Рим є не тільки осередком католицизму, але й осередком фашизму. Сюди Мусоліні й Гітлер стягнули велику масу воєнних фабрик і перемінили Рим на осередок воєнної акції, власне розраховуючи на те, що Аліанти не вважатимуть бити по тих воєнних об'єктах, боячися нарушити історичні пам'ятки.

І так дивляться на рейд публична думка Америки й Англії. Не дивлячися на поширення у тих краях пошанівок для релігії, політики, публіцисти й духовники висказують своє повне довіря в президента Рузвелта і прем'єра Чорчила, що про цей рейд рішили.

Геть з Неоправданим Оптимізмом

Рада Воєнної Продукції й армія виразно признаються заклопотаними певним занепадом продукції воєнної амуніції, кораблів і інших воєнних матеріалів.

На думку Вилсона, альянтські успіхи на Сицилії, доконтані, скоро й без великих утрат, спричинили годоново до поширення загальної віри в близький кінець війни й близьку повну перевагу над ворогом.

„Люди перестали тратити з оцього факту“, говорив Вилсон, „що найважчі битви шойно стоять перед нашими військами.“

„Ми мусимо вбити в голову й робітників і фабричних заводів цю переважну думку, що дальший успіх наших військ у щораз далі поширюючися воєнних операціях вимагає колясального збільшення кількості амуніції усяких родів.“

Деякі урядники армії вважають, що продукцію задержує поширена тепер в Америці звичка думати про війну повоненними поняттями. Якби люди менше думали й говорили, що буде по перемозі, то вони більше працювали би, аби добути цю перемогу, до котрої ще далеко.

САБОТАЖ У БЕЛЬГІЇ

З кількох жерел новинок про опановані Німеччиною краї, як за Стокгольму, Женеві й Мадриду, приходять правдиво вистки про залізничні катастрофи, експлозії й розстріли в Бельгії.

Капітан ван Акер був давніше летуном в бельгійській армії. Зогляду на свій вік він уже не може бути пілотом, і тому він став учитися летунською навігації й артилерійської стрільби, аби стати летунським гарматником; як такий він сподівається колись брати участь у повітряних рейдах на ворожі позиції в його рідній Бельгії.

За заповіданнями капітана ван Акера, в Бельгії можна розрізнити два роди саботажів. Один рід саботажів це широко зорганізована акція. Вона має свою центральну квартиру, з котрої виходять накази й інструкції.

Справність зорганізованого саботажного фронту в Бельгії оцінює капітан ван Акер одною з своїх багатьох висток. В осени 1940 року, коли німецькі наїзники вже добре всадилися в Бельгії, вони замовили в фабриках Кокеріла в Лієжу 50 залізничних локомотивів.

Нарешті в березні цього року локомотиви були готові.

В два роки й шість місяців по дорученню замовлення-приказу Майже в той самий день, коли вони були готові для доручення німецькому уряду, понад Лієжом з'явилися літаючі фортеці й збомбардували на куски й готові локомотиви й всю фабрику.

Капітан ван Акер знав теж немало про стан усієї бельгійської продукції. Наприклад, він знав, що в бельгійських копальнях угля тепер, підчас війни працює 30 процентів більше робітників, ніж працювало в час до війни.

Робітники в копальнях вугля в окрузі Кампін і долинах Мез і Самбр ведуть саботажні дніми й ночами, відорваною акцією й зорганізованою акцією. Вуглеві вагони на вузко-рейкових залізницях у копальнях мають різні катастрофи й випадки, бо скринки з мазилом на їх вісках мають замисць мазила пісок.

Вентилятори й повітряні здувачі при виходах з копальні є улюблена ціль саботажних акцій. Будучи майнерами, саботажники знають, як поводитися з динамітом, і іншими вибуховими матеріалами. Вони знають теж, що як копальняний вентилятор і апарат до здушування повітря знісється, то копальня перестав працювати на так довго, роки ці апарати не будуть поправлені.

У кожній бельгійській майні є німецькі наставники, і, як ка-

же капітан ван Акер, їх доля справді незавидна. Вони падають часто жертвою випадків. Часто вони пошпортуються й падають у глибокі шахти для копальних елеваторів.

У Бельгії, каже капітан ван Акер, просто не мінає дня, аби щось десь не сталося. На густій лінії бельгійських залізниць, по котрій переходять ворожі поїзди з військом і з воєнними припасами, часто переривається залізничні рейки й або висаджується їх у повітря вибуховими матеріалами, спровадженими споза бельгійської території. У тигарових поїздах часто є заховані годинникові бомби, а поїздах з військом це частіше. Через те катастрофи залізничних поїздів з військом є на порядку дня, не дивлячися на те, що німці часто заставляють навіть двацять бельгійців їхати таким поїздом у надії, що це здержить саботажників перед саботажом проти поїздів.

Питалися газетярі капітана ван Акера про тих бельгійців, що співпрацюють з німцями. Капітани видно не було приємно про них говорити. „Це злі бельгійці“, говорив він; „але що ж? Зрештою в кожному краю є злі громадяни.“

За його обчисленням, в цій Бельгії, на 8 мільйонів душ населення, німці ледво чи зеднали собі більше як 2,000 бельгійців. Такі „колябораціоністи“ — люди, призначені на страчання. Вони живуть у постійному страху за своє життя, не дивлячися на те, що німці дають їм для особистої заохорони прибічну сторожу. Саботажники вбили вже багато таких „колябораціоністів“, а інших жде така сама доля.

„Ми, бельгійці, наскрізь легалістичний народ. Ми не дивимося на вбивство співпрацюючих з німцями бельгійців як на морд, але як на виконання кари смерті. Поки цих людей убуєть, їх справу розглядають так, гейби на суді. Тих, про котрих докази свідчать, що вони зрадники, ми трактуємо як зрадників. Ми дивимося добре, поки рішимо, хто є зрадник, а хто ні. Ми знаємо деяких людей, які вдають зо себе колябораціоністів, а ними не є, а тільки гачуть подвійну роль, аби працювати як патріоти. Ці люди є в нас на літці безпечних людей.“

КОЛОСЯ З ПОЛЯ ПРАЦІ

Коли конгрес ухвалив такий званий протистрайковий закон понад вето президента, здавалося, що виграла ідея. Така ідея, щоб у воєнному часі не йти на страйк, а працювати. Всеодно, досі ще не всі майнери пішли до праці, а федеральна лава присяжних судів у Пінтсбургу кличе на допити юнійних організаторів та інших урядовців, щоб розслідувати, хто тут винен.

Конгрес Промислових Організацій, знаний під іменем СІО взявся інакше розв'язувати цю справу. Предсідник цієї організації Филип Морей гостро береться до конгресу за те, що він ухвалив протистрайковий закон і грозить конгресменам, що він їх напевне на дорогу, прихильну до робітничої справи. Навіть наказав місцевим підчиненим відділам вжити сили гроша, щоб переконати конгресменів, що вони не мають права чини рації, коли ухвалюють такі закони.

Вільям Грін, президент Американської Федерації Праці, обдумує способи, якби то назад притягнути до Федерації Джана Луиса разом із його юнією Злучених Майнерських Робітників.

У стрейті Нью Йорк створено перед кількома роками окрему Американську Партію Праці. Кажуть тепер її деякі провідники, що її намагаються опанувати комуністи, аби показати, що розв'язання московського Комінтерну їм не пошкодило.

Це так у чотирьох великих робітничих організаціях. І в тих менших, що ще не мають претензій на цілу Америку, йде теж акція на великі розміри, як лише надходять вибори.

Отже мимохіть пересічний громадянин, все одно, чи він член якоїсь юнії, чи ні, чи він належить до Лейбор Парті, Федерації Праці, СІО, Юнії Злучених Майнерських Робітників, або й іншої робітничої організації, запитує себе: Що це є? Як тут пізнати робітничий інтерес, коли аж тільки провідників хоче переперти якісь свої спеціальні цілі?

Коли читається книжка словінського іммігранта Луиса Адаміка про робітничий рух в Злучених Державах, починаючи сто літ вспять, насувається думка, що робітничий рух, по скільки він носив таке імя, був усе підо впливом одиної, які мали свої особисті цілі на оці. Як боротьба іде між політикерми за впливи, за вибір на державні становища, так само йде боротьба і в робітничих організаціях за становництво, за догодження особистої амбіції, а часто за використання становища на скріплення репутуції, що не мають скрупулів. Судові присуди на таких рекітірів ясно доводять, що робітничий рух використаний безцеремонно амбітними одиницями, а самі робітники користають менше, ніж їхні провідники.

Тому й теперішнє заворушення між робітничими організаціями заслугоє на зрілу застанову. Треба добре розсочувати, чи тут іде про добро робітників, чи про добро краю, чи про догодження амбіції та для здобуття впливів для провідників.

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИЙДУВАННЯ ДО НЬОГО ЯКНАРІБЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ІВАН ФРАНКО Борислав Сміється (Повість)

— Е, дурень ти! От мудрець що інше, а п'яний був, не відскочив, хто йому винен! — відповів офукливо будівничий і відвернувся. Майстер стис плечима і замовк. Але будівничий почув шпильку в нутрі і трохи не пінився зі злості.

довго бречало золото та срібло, силлючися у камінну ямку що заливався літ блукався по безлюдних пустинях та бурхливих морях, нині перший раз побачив себе близьким супокійною пристанівку. Тут, у шасливім місті Дрогобичі, я задумав увити собі гніздо, котре було би красою і славою міста...

Леон, що досі стояв при східцях і всіх виходах з ями приязно стискав за руки (з Германом та шляхтичем він на radoщах навіть поцілувався), тепер виступив наперед і кавав принести плиту та цемент замурувати фундамент.

Робітники кинулися сповнит його волю, а він сам тим часом підійшов ід клітці з шиглем.

— Тіклі-тін! Щорінь, щорінь! Куль-куль-куль! — шобетала пташина, не надіючися собі лиха, коли зближався Леон. Тонкий, чистий спів шигля дзвенів у тихім повітрі, мов скло. Довкола всі втишилися, цікаво позираючи на закінчення важного обряду закладаня. Леон зняв клітку з птахом із стовпа і, держачи її догори, проговорив:

— Мої дорогі сусіди, а нині

гості! Великий це день для мене, дуже великий. Чоловік, що сорок літ блукався по безлюдних пустинях та бурхливих морях, нині перший раз побачив себе близьким супокійною пристанівку. Тут, у шасливім місті Дрогобичі, я задумав увити собі гніздо, котре було би красою і славою міста...

— Браво, браво! — закричали гості, нерериваючи бесіду.

Леон поклонився з усміхом і говорив далі:

— Батьки наші навчили нас, що хочати зачати якусь діло шасливо, хочаби довершити його шасливо і хочаби уживати його плодів шасливо, треба передовсім, зеднати собі духів місця. Ви вірите в духів, ласкаве панство? Може бути, що є між вами хто, що в них не вірить. Я, признаюся вам, вірю в них. Тут, у тій землі, в тих брилах каменя, в тім силучім валні, в людських руках і головах, у всім тім живуть духи, сильні, таємничі. При їх тільки помочі стане мій будинок, моя твердиня. Вони тільки будуть її підпо-

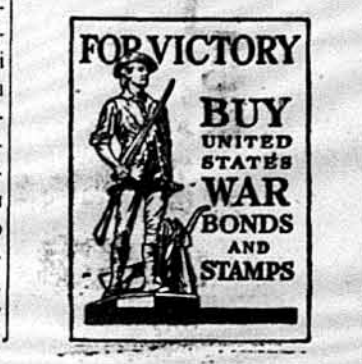
рою й обороною. І тих то духів поеднати, жертвою поеднати, кривавою жертвою — це ціль нинішнього великого обряду. Щоби достаток і добробут, не для мене, а для цілого міста, цвіли в тім домі, він ласкавими руками кинули в цю камінну борозну золоте сімя. Щоб здоровля, веселість і краса, не для мене, а для цілого міста, цвіли в тім домі, я жертвую духам місця цього живого, здорового, веселого і гарного співака!

При тих словах Леон встроив руку до клітки.

— Пі-пі-пі. — запищала пташина, пирхаючи й ховаючися по кутках, однак Леон живо зловив її і виняв з клітки. Щиголь скоро в руці замовк, тільки дивився доволка залкапани очима. Довго червонопереї груди виглядали, мов велика кривава пляма в Леоновій руці. Леон виняв червону шовкову нитку і зв'язав нею шиглеві крила і ноги, а опісля зійшов східцями в долину до фундаменту. Всі довкола мовчали, мов під якимось тиском. Робітники наднесли велику панту і доволка чотиригран-

ного прорубу в фундаменті наклали цементу, щоб зараз же замурувати той отвір. Тоді Леон, прошептавши ще якісь слова, зняв перше з пальця золотий перстень і кинув його до скарбу в камінній дущі, а опісля положив наверх шигля. Пташина лежала спокійно на холоднім, смертельнім ложі з золота і срібла, тільки головку звернула догори, до неба, до своєї ясної чистої вітчизни, та зараз велика плита прикрила зверху той живий гріб, затверджуючи будуче щастя дому Гаммершлягів... (Дальше буде).

Дучка — дучка.

Червоний Хрест Видає Бюлетень про Военно-Полонених

Американський Червоний Хрест видає нову періодичну публікацію — „Бюлетень про Военно-Полонених“. Там подаються інформації про життя та поведження полонених та ті заходи, що їх робить Червоний Хрест, аби облегчити долю полонених та доставити їм певні необхідні речі, що може робити тільки Червоний Хрест. Цей бюлетень розсилається безплатно родичам тих, хто був у війську чи флоті Злучених Держав, чи в торговельній флотії і про кого офіційно проголошено, що є у ворожих руках. Рівнож родичам цивільних осіб, інтернованих ворогом.

Стурбовані родичі можуть знайти чимало відповідей на свої питання в тому бюлетені. Там пояснюються існуючі угоди про поведження з воєнно полоненими та які обмеження є для листування воєнно-полонених з їх родинами.

Червоний Хрест старатиметься допомогти полоненим і приобіщати надалі продовжувати доставляти їм харчові продукти, одяг та інші речі. Це посилається до Женеві, бо розподілом тих речей займається Комітет Інтернаціонального Червоного Хреста. Відпочинки того Комітету періодично відвідують табори для полонених і слідкують за тим, аби полонені дістали призначені їм речі.

Турбота за воєнно-полонених є тільки одною з допомогів акцій Червоного Хреста. Дістають поміч Червоного Хреста також жертви повені, що захопила широкі райони цієї весни. Минулого травня повінь спричинила 16 катастроф, зачепивши 21 стейтів.

Всього 264 помічних робітників з центрального уряду Червоного Хреста були на праці після повені протягом травня і червня. Крім повені нещастя спричиняють лісові пожежі, вибухи в шахтах, на фабриках, залізничні катастрофи, бурі й тому подібне.

Повінь залаяла 3,000,000 акрів землі, знищила або ушкодила 15,000 домів, зачепила 43,600 родин, чотири особи пересічно на родину. Поверх 25,000 з них дістали поміч від Червоного Хреста.

П'ять вагонів, наладованих картоплею для садження — вистарчаюча кількість на цілу зиму для 15,000 родин — було послано і розділено поміж жертвами повені в районах Ілінойс-Мізури на початку червня. Вони також дістали 30,000 пакетів з яриновим насінням. В кожному пакеті було насіння для ріжної ярини у вистарчаючій кількості для одного родинного городу приблизно в пів акра. Роздачою таких пакетів з насінням Червоний Хрест займається багато років, даючи змогу потерпілим від катастрофи, жертвам сільських районів як найскорше дістати свої продукти.

Даючи поміч, Червоний Хрест спочатку досліджує кожний випадок за допомогою своїх вишколених до того робітників, і в міру потреби помагає. Направляє або відбудовує доми. Помагає робітникам дістати знаряддя на місце втраченого. Фармер може дістати коня чи плуг. Червоний Хрест завше має своїм завданням як найскорше допомогти людям стати на свої ноги, щоб громадське життя швидко вернулось до нормального.

ля шовку у своїх вільних хвилинах.

Гіла дуже радо вітає кожного, хто бажає приглянутися його праці. Він поясняє все, показує усі свої уліпшення і прицимши широко заохочує відвідувачів, до шовкового промислу так далеко, що радо прийме охотників на безплатні студії у своїй робітні. А студії ці прості і тривають короткий час. І ось що бачимо в лабораторії Гіла: Деревляний стовп на відповідній підставі, високий на шість стій. До його прикріплені у різній віддалі 14 плоских кружків, на яких розміщується по 400 кукол. Ці кукли вилягаються у хробачки, які є не більші як восьма частина одного інча і в цій-же хвилині вони кидаються на приготуване заздалегідь листя білої морви і годуються ним через 28 днів. Цей процес є дуже важливий і треба все час рвати свіже листя, приносити їм „під ніс“ на кружок, щоб вони мали постійно що їсти. За цих 28 днів вони змінюють свій вигляд, себто шкірку, і ростуть, а в кінці починають рушатись і шукати місця, де вони починають снувати свою безконечну шовкову нитку. Щоби шовковички не розлазились, де не треба, Гіла збудував високу огорожу, на якій навіяв звичайної гірчиці. Шовковички не зносять гірчиці і тому жадна не важиться підлізти до огорожі і таким чином сидять „дома“ і прядуть своєю господарів нитку на 1,500 ярдів довгу.

Мимохіть насувається думка, чи не було б добре, щоб наші українські жінки по фармах взяли до розвою шовкового промислу. Це думка нова. Праця не є тяжка, а дуже цікава, а як цікава, то й приємна. Злучені Держави шовку дуже потребують і само правительством піде на зустріч всіма способами, щоб тільки жіноцтво виявило охоту.

Багато з наших фермерів працюють над молочними фармами, плачуть дріб та худобу. Знаємо, що це праця тяжка і не все поплатна. Чи не можна це поза молочну фарму розвести сад з білою морвою, яка — до речі — дуже скоро росте у деревину, осягнувши огорожу з гірчицею, а внутрішні плекати шовковички і розвинути шовковий промисел?

Шовковий промисел подібно як колись на Україні промисел льняний. Уся праця біля льняного полотна була в руках жіноцтва. Жінка сіяла льон, вибирала його та ще й сієні сплівала, на терлиці біла, на кужалі пряла льняну нитку, відтак на ткальній вкала полотно. Літом на сонці його вибілювала і в кінці складала у свою скриню або продавала. Це все було в жіночих руках.

Теперже таксамо жінка може взяти шовковий промисел у свої руки. Це є знаменита нагода українцям визначитись у якомусь напрямі. Українці ніде так дуже не видно, бо займають незначні місця в широким масам американського народу. Колиб українці розвинули шовковий промисел, а шовку дуже потрібно в нашій дер-

Після Смерти Генерала Сікорського

ЛОНДОН (ОНА). — Трагічна смерть генерала Сікорського завдала польській політиці закордоном тяжкий удар. Сікорські здається був найбільш везучий і загально шанований політик, на якого англійське й американське правительтва покладали великі надії. Сікорські був дуже невдоволений з розриву між польським урядом в Лондоні і советським союзом і робив заходи до відновлення дипломатичних зносин. Трагічна смерть перервала його стремління і сьогодні польська справа найшла в поганому положенні.

Польські державні мужі в Лондоні серйозно застановляються над долею рідного краю і, більш розсудні з них, приходять до заключення, що без дружнього життя з сусідами польському народові добра не буде. Формуючи нове польське правительтво, поступово польські діячі наставляли, щоби керму державної політики віддати в руки Станіслава Міколайчика, бо він так, як і генерал Сікорські, робив всі можливі заходи, щоби поладити польсько-соетські непорозуміння і відновити дипломатичні зносини з советським союзом. Реакція старалася просунути свого кандидата на прем'єра, але більш помірковані елементи перемогли і новим прем'єром на місці Сікорського став Міколайчик. Він має добре ім'я в Америці і є загально шанований провідним людьми в Англії. Американська й англійська преса дуже добре до нього ставилась і, якщо він робитиме заходи відновлення дипломатичних взаємин між польським урядом і советським союзом, то матиме попертя всіх людей, які стараються звільнувати тоталітарну форму правління в державах Осі і звести на світлі демократичний лад. Сьогодні вже ясно, що без

тисного порозуміння і співпраці з советським союзом — це не легко зробити. До цього треба спільних рук і є надія, що польський уряд під проводом Міколайчика зрозуміє своє велике завдання в демократичному таборі і неперозуміння між ним і советським союзом будуть поладжені. Цього сподіваються не лиш приватні люди, але й англійське та американське правительтва, що від самого початку старалися вилунити на советський і польський уряди, щоби вони договорилися між собою. На дорозі порозуміння стояла польська реакція, через яку в суті речі дійшло до зривання дипломатичних зносин.

З складу нового польського уряду можна сподіватися, що від тепер реакція великого впливу на польську державну політику мати не буде, бо міністром закордонних справ, замість Рачинського, став Тадеуш Ромер. Ромер був великим прихильником Сікорського і коли заступав польський уряд в Москві, то завше старався аби між польським урядом в Лондоні і Советами панували добрі відносини. Кажуть, що Ромер ніколи не покидав думки відновити їх і тепер буде старатися прийти з советським союзом до порозуміння. Найбільшою перепороною до відновлення з Советами дипломатичних зносин, може бути ген. Сосніковский, головний командант польської армії. Він був свого часу міністром без теки в польським правительстві, але як Сікорський підписав з Советами угоду, в якій не було виразно зазначено, де мають бути польські границі на сході, то він демонстративно виступив з уряду і завше критикував Сікорського. Йому віддано команду над польськими військами на тій підставі, що він не буде втручатись до політики, але дехто в Лондоні побоюється, що Сосніковский може недотримати слова.

Політичні обсерватори є тої думки, що новий польський уряд буде продовжувати тусанку політику, яку вів Владислав Сікорський. Всі надіються, що він порозуміється з Советами і приверне в рядях Об'єднаних Держав бажану гармонію.

РУМУНСЬКІ ФАШИСТИ ПРОТИ БІБЛІИ.

ЖЕНЕВА, (ОНА). — Настіпша до Швейцарії румунська преса широко розписується про те, що румунська влада повиннаби заборонити в публичних школах науку Біблії. Фашистські редактори мотивують заборону біблійної науки тим, що „румунський наріч не має нічого спільного ні з Мойсеєм, ні з Авраамом і що румунські діти повинні знати, що жиди не є вибраним народом. Румунський уряд повинен заборонити науку Біблії, бо наші діти готові набратися вражіння, що історія жидівського народу є історією цілого світа“.

Таким тоном тепер пише майже вся румунська преса. Вона бере примір від німців і постійно нападає на все, що є в якійсь формі зв'язане з жидами. Розуміється, що румунський уряд не треба підбурювати проти жидів, бо він віддавна управляє в Румунії анти-семітську політику. Тисячі жидів, яких батьки від непам'ятних часів жили в Румунії, правительтво казало виарештувати і відправити в Наддністрію, де вони вигибають в концентраційних таборах. Декому з жидів вдалося втечи з Румунії, але нацистська рука і там їх досягнула.

Об'єднані Держави роблять заходи, щоби бодай дітей відіти витягнути і перевезти їх через Туреччину до Палестини. Турецький уряд вже дав дозвіл на перевіз через Туреччину жидівських дітей і старців.

AMERICAN HEROES BY LEFF

After being blown through a window by a bursting shell and stunned by a 14-foot fall during the bombardment of Sand Island, Marine Staff Sergeant Dale Lester Peters of Breckenridge, Michigan, struggled to remove large aerial bombs from nearby burning hangars. He has been awarded the Navy Cross for exceptionally meritorious service and disregard of his own safety during this action. What hardships are you willing to disregard to invest in Payroll Savings?

ПОВІДОМЛЕННЯ

ДО УРЯДНИКІВ І ЧЛЕНІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ ГОРІШНЬОЇ ЧАСТИНИ СТЕЙТУ НЬЮ ЙОРК!

У наступних трьох місяцях, а саме: в серпні, вересні й жовтні, організатор У. Н. Союзу А. Маланчук відвідає Союзові відділи в таких місцевостях: HUDSON, TROY, WATERVLIET, SOHOES, BINGHAMPTON, SAYRE (PA.), ELMIRA, HORNELL, OLEAN, LACKAWANNA, BUFFALO, LANCASTER, ROCHESTER, IRONDEQUOIT, MANCHESTER, AUBURN, SYRACUSE, DURHAMVILLE, ROME, UTICA, HERKIMER AND LITTLE FALLS.

Організатор А. Маланчук відвідає вище подані місцевості в такому порядку, як це вони тут вичислені. Ціль цих відвідин є допомогти місцевим відділам придбати нових членів та відповідно збільшити ці відділи.

Тому просимо урядників і членів співпрацювати в тому напрямі з організатором А. Маланчуком, бо тільки при такій спільній співпраці урядників, членів та організатора, може бути забезпечений успіх цієї організаційної праці.

Коли відділ чи відділи якоїсь місцевості бажалиб при цій нагоді відбутися організаційній збори, на яких промовляв би організатор, то в цій справі треба порозумітись з головною канцелярією.

Головна Канцелярія У. Н. Союзу. r

УВАГА! КЛІВЛЕНД, ОГАЙО! УВАГА! УКРАЇНСКА ПРАВОСЛ. ПАРОХІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 25. ЛІПНЯ (JULY 25, 1943) з приводу празника громади в той день відбудеться ВІДКРИТТЯ І ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРУ СЛУЖБИ (Service Flag) І ПРОПАМ'ЯТНОЇ ТАБЛИЦІ (Honor Roll) ПІСНЯ (СВЯТА): Урочиста Служба Богу відправляє місцевий парох Вєс. о. П. Білон і Вєс. о. Т. Форостій з Шкаго, Іл. Початок Служби в 10. годни. По відправі відбудеться

В ГАЛІ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ, 2280 W. 11th ST. Початок у годни 12:30 внодує. Вступ \$1.00. Комітет сердечно запрошує місцевих і позакісцевих громадян прийти численно, аби шанувати це свято, яке робимо в честь наших воїнів, що служать в Американській Армії. Підчас обіду будуть промови вітаних американських бесідників. Комітет.

Випродаж Книжок

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ І ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ.

- Бодан Ленкий: Маршин Шашкевич, з ілюстраціями, брош. \$.35
- Франко Іван: Лис Микита. \$.50
- Леонтина Дукаїська: Домашня Кухня або як Варити і Печти. Частина I і II. Шпа \$.75
- Великий Соник з Нумерами. Брош. \$.40
- Мілош Сібі. Український Соник. На підставі Халдейських, Єгипетських та Перських джерел. Без нумерів. Брош. \$.60
- Поліан Б.: Кімната з одним входом. Сензаційна повість \$.40
- Поліан Б.: Товариші успіху. Сензаційна повість \$.50
- Черковий Пісн з нотами, на всі свята цілого року, брош. \$.50
- Рахункова книжечка. \$.50
- Річне Слово, збірка новел і оповідань українських авторів, бр. \$.75
- Д. Дорошенко: Славянський Світ у його минулому й сучасному, в трьох томах, брош. \$1.25, опр. \$1.50
- П. Куліш: Чорна Рада, хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями, бр. 75 центів, опр. \$1.00
- Ю. Федькович: Люба-Згуба, повість, опр. \$.35
- І. Сорокатиш: До Силуа і Прикладі \$.20
- К. Поліщук: Отаман Зелений, сучасний роман, в трьох частинах, бр. \$1.00
- Г. Хоткевич: Камінь Душа, повість, брош. \$1.50
- Чайковський А.: Не було виходу. Історія одної парцеляції. Оповідання з галицького життя \$.35
- Чайковський М.: За силу сонця. Фант. оповідання, Опр. \$1.25
- Коблянська Ольга: В неділю рано зілля копала. Оповідання \$.65
- Черковий Іван: Люди з Чорним Піднебінням. Повість. Брош. \$.40
- Вибір творів Ю. Федьковича. Брош. \$.40
- Франко Іван: Оповідання. Зміст: Малий Мирон, Гриньва шкільна наука, Одоєць, Борис Граб і інші \$.65
- Чехов А.: Оповідання. Переклад О. Бабія \$.25
- Філіпчак І.: За Сан. Іст. оповідання, 2 томи \$.40
- Кісільська О.: Швейцарія. Короткі загальні уваги про Швейцарію. В цій книжці є багато оригінальних фотографічних знімків, так, що кожний може з неї довідатися багато про життя у Швейцарії і її промисел \$2.00
- Філіпчак І.: Будівничий Держави. Історична повість з XII віку. Бр. \$.70
- Філіпчак І.: Братня любов \$.75
- Яворський: 1,000,000 Галицької Армії \$.50
- Кашенко А.: Запорозька слава. Брош. \$.50
- Лункевич В.: Життя Першого Чоловіка та сучасних дикунів. Опр. \$.80
- Як стати горюваним Злучених Держав \$.35
- Берн Юрій: Пасом Амазонки (La Jangada). На укр. мову переклад М. Кошія. В двох частинах, I і II часті, Опр. \$2.00
- Дудко Ф.: Гаум. Оповідання \$.35
- Монкевич Борис: Чорні Запорожці. Зимовий похід в остання кампанія Чорних Запорожців. З схемами й ілюстраціями. Опр. \$1.25
- Чайковський А.: Олюнка. Опов. з життя ходоцької шляхти. Брош. \$.80
- Левіцький-Нечуй Іван: Над Чорним морем. Повість Опр. \$1.50
- Лотоцький А.: Кужіль і меч. Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку \$.80
- Мельник-Матвій Микола: За рідне гніздо \$.25

*) УВАГА: З причини малої кількості примірників, просимо замовляти тільки ці книжки, що є подані у повніших оголошенні.

Замовлення разом з належитістю слати до:

“СВОБОДА”

P. O. Box 348

Jersey City, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПЛЕКАННЯ ШОВКОВИЦЬ.

Є надія, що давно забута індустрія правдивого шовку вскорі відновиться. Так заявляє колишній торговець шовку С. Е. Г. Гіль, який постановив відновити індустрію шовку, яка колись набрала великого розгону у Злучених Державах, однак не розвинувшись з різних соціальних причин, упала.

Уже шість років Гіль плекає на своїй фармі шовковички, без великих видатків грошових і без великого числа робітників. Він говорить, що колиб так яких два мільйони американських фермерів виплекали хоч по кілька дерев білої морви, а відтак розвели по кілька шовковичок кожного року, тоді Злучені Держави мали би шовк свого власного виробу і не потребувалиб вдаватись за цим так дуже пожаданим матеріалом до інших держав.

Гіль оснував лабораторію на своїй фармі у Моріставі, Н. Дж., в якій він уже шість років працює над упрощенням

шовкового промислу і після його заяви, плекання шовковичок є дуже цікава, зовсім не тяжка, а зате поплатна праця.

На своїй фармі Гіль розвів сад, в якому росте 6,000 дерев білої морви, якої листям він годував уже минулого року 4,000 шовковичок двоюкого роду, а саме: китайського і перського. Він сам працював над уліпшенням різних способів, при помочі яких, він випродукував правдивий шовк знаменитої якості і як заявляють знатоки, його шовк в порівнанні до японського є багатокращий.

Головні труднощі у розвитку шовкового промислу були досі, це платня робітників і таки много заходу біля шовковичок. Та це була давня сістема, яку колись уживали у цьому промислі, а тому, що ніхто серйозно не посвятився цій культурі, тому ніхто не знав, як краще і простіше розвинути цю працю. Тепер однак, як каже Гіль, кожна фармерка на своїй фармі може дуже легко розвинути працю бі-

ВОНИ ВІДАЛИ СВОЄ ЖИТТЯ ЗА СВОБОДУ — і тепер їх тіла спочивають у гробах, зазначених хрестами й прапорами. Товариші, що стоять над їх гробами, ждуть, аби віддати в їх честь три вистріли.

ПЛАСТ

СКАВТИНГ В АНГЛІЇ.

Слово скавт у перекладі з англійської мови на українську означає розвідник або пластує. „В Англії розрізняють два роди скавтів“ — один підчас війни, а другий у мирних часах.

Воєнні скавти йдуть на фронт оперуючої армії з метою вишукувати неприятеля, щоб отаман знав і не попав у халепу. Вибірають їх зпоміж найдібніших ювінів, найбільше розумних і відважних. Вони спостерігають річи, яких звичайний чоловік і не догадує, та знають, як вернутися і звістити старшину про спостережене.

Скавти в часи миру виконують здебільшого ту саму роботу з тою різницею, що замість політичного неприятеля мають перед собою дику звірі, непогоду, мороз, голод і всякі інші біди й небезпечні ситуації. Вони є стрільцями, дослідниками природи, моряками, пастухами, мисливцями і людьми, що вміють жити по диким краях. Сміливість і розвага є їх головною прикметою й вони ніколи не забувають пильно слідити за всім, що їх окружає. Часом пристають до скавтів люди слабосильні або за мало дотепні, але ті скоро губляться, бо не вміють пам'ятати передовсім про свою власну особу, а не то боронитися ще з супротивностями.

Найвидатніші люди в Англії належали до мирних скавтів, як: капітан Джон Сміт, капітан Кук, Мунго, Парк, Лівінгстон, Шекльтон і капітан Скот. І справді, ті діяти, що ніколи не лінувалися виконувати дуже трудні й важкі завдання, деколи прикрі й неприємні, коли лише помігли своїому ближньому в біді або для добра краю, вони то зробили Англію такою великою й могутньою, що всі інші беруть собі з неї приклад.

Правда, кожний чоловік хотів би стати сильним і здоровим, щоб потрапити ставити чоло пригодам і виходити з них ціло, але це не може статися нараз і не приходиться само від себе. Коли капітан Скот і Шекльтон оглядалися за людьми для подорожі до південного бігуна, то вибрали самих завзятих і веселю вдали людей, що потрапляли їм багато миль пішки і не скривляються, що сами зварять собі страву, сами вичистять свою одягу, що стріляють цілюю і роблять усе, що треба.

Моряки, дослідники природи, мисливці й усіякі скавти загалом мусять бути тверді й справні та мусять знати, як помігти собі й іншим. Але щоб таким бути, треба того вчитися і привикати замолоду. Як хто є товстий і вялий, або утлий і слабосильний, той правдоподібно лишиться таким цілий вік і ніколи не буде добрим грачем в футбол або в іншій спортивній граві. І як

би він принакрово опинився там серед широкого степу або з африканським лісі, або серед завзятого бою, то такому виходу нема і він пропадає. Зате коли хлопець починає ще в школі вправлятися у витривалості та завзяттю, то з нього згодом буде умово й тілесно здоровий чоловік, що не захиється перед ніякою перешкодою ані небезпечкою.

В Англії хлопці скавти завчасу приучуються і роблять те саме, що правдиві скавти, щоб бути здатними до справжнього діла на будуче. Вправи ці — то часто прикра й немилі робота і про якусь дармованню або відкладання роботи на пізніше не може й бути мови. Але як хлопець нею перейметься, то сам пізнає, що лише свого часу не міг ужити і має з тої роботи далеко більше задоволення, ніж хлопці, що живуть у вигоді, та дармованню або відкладання роботи на пізніше не може й бути мови. Але як хлопець нею перейметься, то сам пізнає, що лише свого часу не міг ужити і має з тої роботи далеко більше задоволення, ніж хлопці, що живуть у вигоді, та дармованню або відкладання роботи на пізніше не може й бути мови.

Молодий скавт вчиться там обробляти дерево, розумітися на хові худоби, мусить стикатися з худобою, доглядати її та обходити, знати її нориви й уміти розпізнати її сліди на землі.

Він мусить звикати до життя під голим небом, уміти самому собі зробити дах над головою, покласти ватру і зварити собі поживу, щоби в разі, як колись опинився би далеко від людей, міг сам подбати про себе. Далше мусить бути скавт готовий помігти всьому, хто поміги потребує, бо в краях, де людей мало, без взаємної поміги життя було би неможливе.

Крім того вивчується скавт сплатити життя потопаючим, полареним, погорільцям і всьому, що попав у якусь небезпеку, а на випадок не потрібне довго ждати, бо такі випадки часто трапляються і багато доброго зробили вже на світі хлопці - скавти.

Щоб, як слід, виконувати такі роботи, мусить скавт сам бути здоровий і рухливий і тому вправляється він гімнастично, бігає, ходить пішки, їздить на велосипеді (ровері) саме в тій цілі, щоб захавати здоров'я і рухливість членів.

Скавти в Англії мають дуже практичну одягу, яку перейняли всі інші скавти світа. Широкий капелюх захищає очі перед іскравим світлом сонця. Шийний платок держить тепло у шії і карку в зимову пору, не допускає сонячного удару у велику спяку і може служити як завивало у ріжких випадках або для чого-небудь. Короткі штани дозволяють йому скорше бігати, як іншому, якого штани сягають поза коліна і ще привязані до ноги.

Зелена вовняна підв'язка не тільки піддержує панчохи, але як би випадком скоїлася в часі дірка, скавт може виріза-

ти кусник матерії з підв'язки і залатати панчохи.

Палиця, що її держить в руках, не тільки надається скавтові в ночі до шукання дороги, але у випадку може служити за підпору, драбину, намет і до всякого іншого діла.

Загалом кожна річ, яку скавт має при собі, є пожиточна і може бути ужита до ріжких потреб."

Обіт і закон американського скавта.

Кожен американський скавт, вступаючи до скавтової організації, складає такий обіт (The Scout's Promise):

„Обіттю чесно й сумлінно виконувати свої обов'язки супроти Бога і краю, повсякчасно допомагати ближнім, коритися скавтовому закону.“

Скавтовий закон (The Scout Law) має 10 точок:

1. На честь скавта треба покладатися.
2. Скавт вірний своїй країні, своїм провідникам, своїм батькам, своїм начальникам і своїм підлеглим.
3. Скавт має своїм обов'язком бути пожиточним і помагати іншим.
4. Скавт приятель усіх і брат кожного другого скавта незалежно від того, до якої соціальної класи той належить.
5. Скавт вичлиний і поводить себе по лицарськи.
6. Скавт приятель звірят.
7. Скавт виконує накази своїх батьків, своїх ватажків і скавтамаїстрів без заперечення.
8. Скавт завше усміхається і насвітлює при всіх труднощах.
9. Скавт ошадний і хазяйноватий.
10. Скавт чистий думкою, словом і ділом.

Текст скавтового закону склав ген. Р. Баден-Повел, користуючись для цього законом японських лицарів-самураїв „Бушідо“ та законами вироєблених європейським лицарством. Переймаючи скавтинг з Англії, деякі народи змінили форму та кількість точок цього закону (у французів та американців їх наприклад, 12, у галицьких українців 14 і т. д.), але зміст його зостався у всіх народів той же самий. (Далше буде).

НІМЦІ РОЗСТРІЛЯЛИ ПІЛЬСЬКУ ЖІНКУ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Польський уряд в Лондоні дістав вістку, що німецька окупаційна влада розстріляла в Катовицах Марію Штівер з Вісли за те, що вона, маючи доступ до пайкових купонів, вкратила чотири тисячі і видала їх своїм землякам в Генеральнім Губернаторстві. Німці висладили цю крадіжку і засудили польку на кару смерті. Другу польську жінку, що помагала викрадати пайкові купони, німецький суд засудив на шість місяців тяжкої тюрми.

В Німеччині вже є дуже мало поживи і німці стараються, щоби ніхто не їв більше, як приказано. Поляків вони цілком виморюють.

ДО МЕКСИКА ЗІЗДЯТЬСЯ ПОЛІТИЧНІ ВТІКАЧІ.

МЕКСИКО. — Мексиканський уряд згодився дати дозвіл на приїзд двох тисяч еспанських льоялістів з Північної Африки. Це є частина республіканської армії і політичних збігців, які після упадку народного уряду в Еспанії, перейшли до Франції і були там інтерновані. Пізніше їх вислали до Північної Африки і ще раз посаджено за дрови. Як Об'єднані Держави вигнали нацистів з Африки, то еспанських льоялістів звільнили. Зробили це не зараз, бо мусіли вперед переконатися всякого роду квізлінгів, що негодяться тримати в концентраційних таборах людей, що перші впади жертвою фашизму. По довгих переговорах їм вдалося переконати французьку адміністрацію в Африці, що льоялістів треба випустити і вони приїдуть до Мексика на сталий побут.

У Мексику вже є тринадцять тисяч еспанських політичних емігрантів. Багато з них поселилося на фармах, а робітників найшли працю в заводах.

Дня 8. липня прибув до Мексика перший транспорт польських воєнних скитальців, які мають там поселитися і працювати на ріллі. Він складається з 720 людей — жінок, старших чоловіків і дітей. Польські скитальці перебули довгу й невідгудну подорож, але чуються щасливими, що нарешті найшлися країна, яка хоче дати їм спромого поселитися на землі і забути всі нацистські переслідування. Ці жертви фашистського терору переїхали здовж і поперек Советський Союз, були якийсь час в Персії, перебували в Індії, а тепер опинилися в Мексику. Як саме вони дісталися з Індії до Мексика, це поки що тайна, але всі є вдолелені з того, що їх нікуди не будуть відслати.

Мексиканський уряд зробив свого часу з покійним вже ге-

нералом Сікорським угоду, що він дасть польським скитальцям землю на zorganizування окремої хліборобської колонії і буде старатися, щоби така розвивалася. Часть грошей на оснування польської хліборобської колонії в Мексику дає організація Лімана, бо це входить в обсяг її ділання. Список ново прибулих польських скитальців показує, що крім княгині Тереси Тишкевич, всі вони є досвідчені рілники і потраплять управляти землею так, що вона принесе користь не тільки їм, але й мексиканській державі.

Між скитальцями є 26 польських жінок, які також пристають до гурту і будуть управляти землею. З ними приїхав до Мексика польський консуль в Бомбею Генрик Стебельський. Він говорить, що скитальці мали в дорозі багато цікавих пригод і, що вони дуже вдячні мексиканському урядові за те, що прийняв їх до себе в гості.

НОВИЙ ЖІНОЧИЙ ВІСЬКО-ВИЙ АМБУЛЯНС

Перший жіночий воєнний амбулянс для допомоги французької армії створили дівчата, що прибули в Америку з Франції. Амбулянс виступив з виварами і виваром в часі Дня Бастії в Нью Йорку. Амбулянс називається Рошамбо і має відіхати на службу до Північної Африки.

ПІДПИРАЄТЕ БІЗНЕСМЕНІВ, ЩО ОГОЛУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ“, А ТИМСАМИМ ПІДПРЕТЕ „СВОБОДУ“.

РЕКОРДИ ІОСИФА СІГУРА (СОНАРТ) ПО 75 ЦТ.

- 580 Грай мені серпико, полька, Весела, полька.
- 581 Бандура, вальс Не тепер, полька.
- 582 Новомодна, полька, Гайка, полька.
- 583 Гонак, тавіс, Корбушка, танець.
- 584 Кокетка, полька, Лейліка, танець.

РЕКОРДИ З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ ПО 55 ЦТ.

- 4. 53 Заграйте, хлопці, коні. — Хор ім. Леонтовича.
- 4. 51 Гонак, Свіздак мислив. — Баладійка Оркестра.
- 4. 47 Заповіт, Рене та стонце. — Радянський Хор „Думка“.
- 4. 46 Кіло мисль. — Об'єднаний Хор „Жіночий Хор“.
- 4. 45 Козаків, Лодич. — Київський Оркестр.
- 4. 36 Он у полі. Та болить ручка та болить ніжки. — Хор.
- 4. 29 Засніжана козацька. Хор Шигалк, сольо.
- 4. 28 Очерет лугів стає. — Жіночий Хор, Катерина. — Танець.
- 4. 24 Від Кіля до Лубів. — Хор. Он не світи місяченьку. — Сольо.
- 4. 21 Гречанин, Бандура. — Артист бас І. Паторжиский.

Всі рекорди грають на обох боках. Дабрі для автоматів. Посилайте замовлення на адресу: 112-

SURMA Book & Music Co.
325 EAST 14th STREET, NEW YORK CITY

Навіть Найбільше Хорі не Повинні Тратити Надію. — Можна Відзискати Здоров'я Також без Ліків і Операцій

При поміч чуткого інструменту Нюркалометр можна прослідити і бачити місця невластивого ділання нервової системи — тимсамим усталяються причину хороби і недомогань людського організму.

ЕТЕЛЬ ДОРФМАН, НЮАРК, Н. ДЖ.
Мене довго мучили ревматичні болі, завороти голови, жодуквої недомогани і ослаблення цілого організму.
Поради докторів і різні ліки не помагали. До д-ра Мілера я зголо- силася, коли вже ледви на ногах могла держатися.
Під опікою д-ра Мілера і завдяки його природнім методам, я у зладно недоміг часі позбулася своєї тяжкої хороби і тепер чуюся зовсім здоровою.
В завітрянні оголошенні буде подане письма Регнар Фредеріксен.

Є прямо неможливе проголосити всі письма від моїх бувших пацієнтів, які висказують мені свою вдячність і подяку за успішні результати моєї методи і старанної праці в їхніх недомоганях. Це в рішій мірі відноситься до різнородних хороб і недомогань людського організму у всяких формах, проявах і назвах, як: в недомоганях шлунка і кишоч, ревматизму, болів в крижах, в ногах і руках, астми, тяжкого віддиху, колени в грудях і плечах, в ослаблених зору, слуху і заворотах голови, недокровності і ненормального тиснення крові з всякими надмірного биття серця і ріжких змін на шкірі — такіж у всяких недомоганях і неправильностях, спеціально жінкам властивих. Ці усі дуже численні письма подано на жаданні будуть в офісі дані інтересованим — до особистого перегляду в формі, правдо стверджений.

Dr. JOSEPH MILLER, D.C.Ph.C. 790 BROAD STREET, Corner Market Street, NEWARK, N. J.
Години прийня: Кожного дня від 9-ої рано до 8-ої увечір.
В неділі і свята від 9. рано до 12:30 впол.
Телефон: Mitchell 2-0773.

ТАРЗАН, ч. 805. Зіля вертається.

Падаючи на землю від удару, Тарзан скоро посягнув руками догори й піймав якусь людину.

Потім його сильна права рука обняла за шию напасника.

Як його рука стиснула пальці, його жертва крикнула: „Ні, Тарзано, це я, Зіля. І я тільки жартувала“.

Тарзан засміявся: „Отже Паладени тебе не освоїли. Ти всеще дика. Що ти робиш тут?“

при тяжких обов'язках як механіки при будові та утриманню телеграфічних ліній, або їх напрями.

BE 100% WITH YOUR BUY WAR BONDS

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І ВИЩЕ
ОБСЛУГЕМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4648

Д-Р С. ЧЕРНОВ
● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра.
● Аналіза крові для подружжого садоцтва.
● Гемороїди й желваки лікується без операцій.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісні години: денно від 10 до 7. В неділі офіс зачинений.
Жінка-доктор до обслуговування. X & Флюроскоп.—Екзамінація \$2.00

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шпирі і чесна
383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребани по ціні так низькій як \$150.
ОБСЛУГА НАКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЯДЕЛЬФІО І ОКОЛИЦІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
Занимаєсь похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2548

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
Занимаєсь похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: MEtro 8-4577